

Informace

o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky za I. pololetí 2006

Policie ČR za prvních 6 měsíců letošního roku šetřila celkem 102 381 nehod, při kterých bylo 433 osob usmrceno, 1 934 osob těžce zraněno a 11 488 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda policií na místě nehody je 4 992,42 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů se stejným obdobím roku 2005 je následující:

Pokles zaznamenáváme u následujících základních ukazatelů:

❖ počet usmrcených	o	35 osob,	tj. o	7,5%
❖ počet těžce zraněných	o	69 osob,	tj. o	3,4%
❖ počet lehce zraněných	o	1 523 osob,	tj. o	11,7%.

Nárůst zaznamenáváme u:

❖ počet nehod	o	5 816 nehod,	tj. o	6,0%
❖ odhad hmotné škody	o	305,38 mil. Kč	tj. o	6,5%.

Počet usmrcených osob za prvních šest měsíců roku 2006 je nejnižší od roku 1990. Nejvíce usmrcených bylo v roce 1994, kdy zahynulo 640 osob. Podruhé v období posledních 17 let se „dostal“ počet usmrcených pod magickou hranici 500 osob a významně se přiblížil k hranici 400 osob.

Počet usmrcených osob v 1. pololetí 2006 je v porovnání s rokem 1997 (za posledních 10 let) nižší bezmála o 30% (přesně o 29,7%, tj. o 183 osob).

Počet nehod za prvních šest měsíců letošního roku je v období od roku 1990 3. nejvyšší, když více nehod bylo v roce 1999 (105 350 nehod) a v roce 2000 (104 257 nehod) a nejméně pak v roce 1991 (40 342 nehod).

Počet těžce zraněných osob byl v porovnání od roku 1990 nejnižší a nejvíce těžce zraněných bylo v roce 1997 (2 964 osob). Teprve podruhé od roku 1990 se „dostal“ počet těžce zraněných pod hranici 2 000 osob.

Počet lehce zraněných osob v I. pololetí 2006 byl 3. nejnižší, když méně zraněných bylo jen v roce 1991 (9 069 osob) a v roce 1990 (11 112 osob). Nejvíce lehce zraněných bylo v roce 2003 (13 809 osob).

I přes celkové zvýšení počtu nehod zaznamenáváme pokles u více jak 1/3 měsíčně sledovaných nehodových položek. Největší pokles, v absolutní hodnotě, registrujeme u nehod končících srážkou s pevnou překážkou (o 597 nehod), dále u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (o 551 nehod), u nehod, které se staly v denní době za snížené viditelnosti je snížení o 396 nehod a méně bylo i sobotních nehod atd.

Naproti tomu největší absolutní nárůst (o 7 184 nehod) byl u nehod jen s hmotnou škodou, velké zvýšení je u nehod v denní době za dobré viditelnosti (o 6 102 nehod), více nehod šetřila policie v obcích (o 4 867 nehod), na mokrému povrchu komunikace se stalo o 3 401 nehod více, řidiči nákladních automobilů zavinili o 2 454 nehod více atd.

U 56% měsíčně sledovaných nehodových položek zaznamenáváme pokles počtu usmrcených osob, u necelých 15% zůstal počet usmrcených na úrovni loňského pololetí a nárůst registrujeme u necelých 30%. Největší absolutní nárůst počtu usmrcených byl u nehod

končících vzájemnou srážkou vozidel (zvýšení o 30 osob), u střeďečnících nehod je zvýšení o 12 osob, při nehodách na mokřém povrchu komunikace zahynulo o 10 osob více, při úterních nehodách o 7 osob více atd.

Počty usmrcených poklesly v absolutní hodnotě nejvíce u nehod na suchém povrchu vozovky (o 42 osob), u nehod končících srážkou s chodcem zaznamenáváme snížení o 38 osob, u nehod zaviněných mimo obec je snížení o 29 osob, výrazně poklesly i následky u nehod končících srážkou s pevnou překážkou (o 26 osob) apod.

V následující tabulce je uvedeno porovnání počtu nehod a jejich následků za posledních 10 let. V průběhu posledních 10 let (resp. 1. pololetí) byl počet usmrcených „pod zatím magickou hranicí“ 500 usmrcených osob jen v 1. pololetí 2005 a 2006. V období posledních 10 let byly v 1. pololetí 2006 nejnižší i počty těžce a lehce zraněných osob. Počet nehod v tomto období je třetí nejvyšší, když nejvíce nehod bylo v roce 1999 (105 350 nehod) a naopak nejméně nehod bylo v roce 2001.

V průměru každé 2 minuty a 33 vteřin šetřila Policie České republiky nehodu na pozemních komunikacích. V průměru každou 10 hodinu byla usmrcena osoba při nehodě, v průměru každých 2 a ¼ hodiny došlo k těžkému zranění a každých necelých 23 minut byl lehce zraněn člověk.

NEHODY A JEJICH NÁSLEDKY, porovnání 1. pololetí za posledních 10 let

1. Pololetí	POČET NEHOD	USMRCENO	TĚŽCE ZRANĚNO	LEHCE ZRANĚNO
1997	93 202	616	2 964	13 671
1998	94 174	561	2 740	13 109
1999	105 350	537	2 693	12 690
2000	104 257	607	2 487	12 551
2001	85 521	516	2 483	12 723
2002	87 517	565	2 450	12 992
2003	93 097	604	2 382	13 809
2004	96 500	512	2 130	13 302
2005	96 565	468	2 003	13 011
2006	102 381	433	1 934	11 488

Viníci nehod

V porovnání s 1. pololetím 2005 zavinili více nehod především řidiči motorových vozidel – řidiči osobních automobilů zavinili 1 899 nehod více a řidiči nákladních automobilů dokonce o 2 454 nehod více. Více nehod zavinili i řidiči autobusů a traktorů (o 262, resp. o 106 nehod). Více nehod bylo zaviněno i z titulu závady komunikace. Naproti tomu řidiči jednostopých motorových vozidel zavinili o 127 nehod méně a méně nehod zavinili i cyklisté - o 205 nehod.

Nejvíce usmrcených si vyžádaly nehody zaviněné řidiči motorových vozidel – 385 osob (tj. o 30 osob méně, než v pololetí 2005), z toho na nehody zaviněné řidiči osobních automobilů připadá 284 usmrcených osob (o 22 osob méně), na nehody nákladních automobilů připadá 54 osob (tj. o 4 osoby více), na nehody jednostopých motorových vozidel připadá 31 osob (tj. o 6 osob méně) apod. Porovnání bilance nehod u ostatních sledovaných viníků, nebo zavinění nehod je v následující tabulce.

VINÍCI NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až červen 2006	Počet nehod	Rozdíl nehod	Index rok 2005=100%	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených	Index rok 2005=100%
Řidičem motorového vozidla	95 440	5810	106,5	385	-30	92,8
Řidičem nemotorového vozidla	1 023	-228	81,8	22	1	104,8
Chodcem	737	-93	88,8	17	-10	63,0
Jiným účastníkem	127	3	102,4	0	0	
Závadou komunikace	605	309	204,4	0	0	
Technickou závadou vozidla	626	10	101,6	0	-1	0,0
Lesní, domácí zvířít	3 453	-78	97,8	0	0	
Jiné zavinění	370	83	128,9	9	5	225,0

V 1. pololetí 2006 byla nejčastějším druhem nehody vzájemná srážka jedoucích vozidel – více jak polovina z celkového počtu nehod (55,1%), následují nehody končící srážkou se zaparkovaným vozidlem – 17,1% nehod, srážkou s pevnou překážkou skončilo 14,2%, naproti tomu srážkou s chodcem skončilo „jen“ 1,9% nehod, ale připadá na ně 15,5% (tj. o 7 procentních bodů méně, než v pololetí 2005) z celkového počtu usmrcených osob; téměř ¼ těchto nehod ale navíc představují srážky s dětmi a ty si vyžádaly 3 oběti.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách končících srážkou jedoucích vozidel - 199 osob (o 30 osob více – tj. o 17,8% než v 1. pololetí 2005), ale i tak toto číslo představuje téměř 46% z celkového počtu usmrcených osob. Následují nehody končící srážkou s pevnou překážkou – 109 usmrcených (o 26 osob méně) – tj. více jak 1/4 z celkového počtu. Při srážkách vozidel s chodci zahynulo 67 osob, tj. 15,5% z celkového počtu (o 38 osob méně) atd. Největší riziko v sobě skrývají nehody končící srážkou s vlakem a s chodcem, neboť na 1 000 těchto nehod připadá téměř 81, resp. 35 usmrcených (průměr ČR má hodnotu 4,23, tj. o 0,62 bodu méně, než v 1. pololetí 2005).

Nejvyšší průměrná škoda je u nehod s požárem vozidla – 291 915 Kč a u nehod zaviněných na železničních přejezdech – 142 976 Kč. Nejnižší průměrná škoda je pak u nehod zaviněných dětmi - chodci - 3 261 Kč. Průměrná výše hmotné škody připadající na jednu nehodu v 1. pololetí 2006 představuje 48 763 Kč.

Téměř 10% nehod (9,8%) skončilo ujetím viníka z místa nehody, celkem se stalo 9 320 těchto nehod (o 1 115 nehod více), při nich bylo usmrceno 7 osob (o 5 osob méně) a dalších 420 osob bylo zraněno (o 38 osob méně).

V následující tabulce uvádím nehody zaviněné řidiči nákladních automobilů v členění podle hmotnostních kategorií. Nejvíce nehod připadá na kategorii do 3,5t (N1). Nejvíce usmrcených pak na kategorii nad 10t, kde je také nejvyšší závažnost nehod – 3,8 usmrcených na 1 000 nehod a naopak nejmenší závažnost je u vozidel hmotnostní kategorie do 2,5t.

Porovnání vývoje v kategorii nákladních automobilů, dle jejich celkové hmotnosti.

Nákladní automobily hmotnostní kategorie; I. pololetí 2006	Počet nehod	Počet usmrčených	Rozdíl počtu nehod	Rozdíl počtu usmrčených
do 2,5 tuny	3 246	6	548	-5
2,5 až 3,5 tuny	3 554	12	486	4
3,6 až 10 tun	4 131	11	555	3
nad 10 tun	6 255	24	969	0

V tabulce uvádím členění nehod zaviněných řidiči osobních automobilů v závislosti na objemové třídě. Nejvíce nehod opět připadá na objemovou třídu 1,1 až 1,4 litry a dále na objemovou třídu 1,5 až 1,9 litrů. Tomu odpovídá i rozložení následků nehod.

Porovnání vývoje v kategorii osobních automobilů, členění dle objemu válců.

objemová třída 1. pololetí 2006	Počet nehod	Počet usmrčených	Rozdíl nehod	Rozdíl usmrčených	Závažnost nehod; usmrčeno na 1000 nehod*/
do 1 l	2 091	13	-205	-3	6,2
1,1 až 1,4 l	27 078	116	-527	-17	4,3
1,5 až 1,9 l	25 206	98	2 499	3	3,9
2 až 3 l	11 023	55	315	2	5,0
nad 3 l	539	2	50	-3	3,7

Největší závažnost nehod je v objemové třídě do 1 litru, kde na 1 000 nehod připadá 6,2 usmrčených osob a dále u objemové třídy 2 až 3 litry. Průměrná hodnota tohoto ukazatele u osobních automobilů v 1. pololetí 2006 je 4,3 usmrčených, tj. o 0,45 bodu příznivější hodnota než v loňském pololetí.

Porovnání počtu nehod a jejich následků v závislosti na objemu válců motocyklů je v následující tabulce. Nejvíce nehod připadá na objemovou třídu 460 až 850 ccm a zde je také největší počet usmrčených osob.

Porovnání vývoje v kategorii motocyklů, členění dle objemu válců.

Objemová třída 1. pol. 2006	Počet nehod	Počet usmrčených	Rozdíl nehod	Rozdíl usmrčených	Závažnost nehod; usmrčeno na 1000 nehod
do 150 ccm	72	1	-17	-4	13,9
160 - 450 ccm	124	4	-31	3	32,3
460 - 850 ccm	310	16	-38	0	51,6
0,86 - 1,25 l	188	9	-19	0	47,9
nad 1,26 litru	38	0	16	-2	0,0
nezjištěno	3	0	-2	0	0,0
Celkem	735	30	-91	-3	40,8

Počet nehod se prakticky snížil u všech uvedených objemových tříd, s výjimkou třídy nejvyšší. Počet usmrčených osob byl vyšší pouze v objemové třídě 160 až 450 ccm. Nejvyšší závažnost zaviněných nehod je u objemové třídy 460 až 850 ccm. Průměrná hodnota závažnosti nehod se oproti loňskému 1. pololetí mírně zvýšila o 0,8 bodu a je téměř desetkrát vyšší, než např. u osobních automobilů.

Hlavní příčiny nehod

V další tabulce jsou uvedeny hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v 1.pololetí 2006. Nejčastější hlavní příčinou nehod je stále nesprávný způsob jízdy, na který připadá přes 63% nehod řidičů motorových vozidel, dalších téměř 18% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nedání přednosti v jízdě (změna oproti loňskému pololetí, kdy na druhém místě byla nepřiměřená rychlost), na nepřiměřenou rychlost jízdy připadá necelých 17% a 2,1% připadá na nesprávné předjíždění. Prvenství v počtu usmrcených osob stále patří nepřiměřené rychlosti jízdy - 195 osob, tj. více jak polovina z celkových následků nehod řidičů motorových vozidel.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až červen 2006	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmrcených
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	15 864	16,6	195	50,6	-9
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	1 963	2,1	17	4,4	-11
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	17 085	17,9	46	11,9	-3
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	60 528	63,4	127	33,0	-7

Oproti stejnému období loňského roku zaznamenáváme méně nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí jízdy (pokles o 125 nehod) a nesprávným předjížděním (snížení o 32 nehod). U zbývajících hlavních příčin registrujeme zvýšení - u nesprávného způsobu jízdy o 4397 nehod a u nedání přednosti v jízdě o 1 570 nehod.

Počet usmrcených, v porovnání s loňským pololetím, byl u všech hlavních příčin nižší a sice u nesprávného předjíždění o 11 osob (tj. o 39,3%), u nepřiměřené rychlosti jízdy o 9 osob (tj. o 4,4%), u nesprávného způsobu jízdy o 7 osob (tj. o 5,2%) a u nedání přednosti v jízdě o 3 osoby (tj. o 6,1%).

V následující tabulce je uvedeno 10 nejčastějších příčin nehod řidičů motorových vozidel. Nejvíce nehod připadá na nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem a tyto dvě příčiny se na celkovém počtu nehod řidičů podílejí bezmála 35%.

pořadí	DESET nejčastějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až červen 2006	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	17 612
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	15 459
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	10 708
4.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	10 417
5.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	5 493
6.	nezvládnutí řízení vozidla	5 469
7.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	3 820
8.	vjetí do protisměru	3 016
9.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	2 873
10.	nedání přednosti při přejíždění z pruhu do pruhu	2 489

V porovnání se stejným obdobím roku 2005 byl vyšší počet nehod zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu:

- nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 1 674 nehod
- nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem o 1 236 nehod
- vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu o 1 079 nehod
- nedání přednosti při otáčení nebo couvání o 667 nehod
- nedání přednosti při přejíždění z pruhu do pruhu o 542 nehod.

Naproti tomu byl nižší počet nehod zaviněných z důvodu:

- nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 127 nehod
- nedání přednosti při odbočování vlevo o 105 nehod
- nedání přednosti při odbočování vlevo souběžně jedoucím vozidlu o 98 nehod atd.

V následující tabulce je uvedeno 10 nejtragičtějších příčin nehod.

pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až červen 2006	počet usmrcených osob
1.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	67
2.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	59
3.	vjetí do protisměru	53
4.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	36
5.	nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	29
6.	nepřizpůsobení rychlosti hustotě provozu	14
7.	nezvládnutí řízení vozidla	12
8.	nedání přednosti upravené dopravní značkou " STÚJ, DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ ! "	11
9.	nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu	9
10.	překročení předepsané rychlosti stanovené pravidly	9

Nejtragičtější příčinou nehod řidičů motorových vozidel bylo nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky a nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky (mokrá nebo jinak kluzká vozovka) – tyto dvě příčiny se podílejí téměř 1/3 na celkovém počtu usmrcených osob. Velmi tragické následky jsou i u nehod způsobených vjetím (přejetím) do protisměru – prakticky každá 7. oběť nehod v 1. pololetí 2006.

Počet usmrcených osob byl vyšší u nehod zaviněných z důvodu:

- vjetí do protisměru o 15 osob
- nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu o 10 osob
- nepřizpůsobení rychlosti hustotě provozu o 5 osob atd.

Počet usmrcených osob byl nižší u nehod zaviněných z důvodu:

- kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění o 17 osob
- nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 14 osob
- nezvládnutí řízení vozidla o 12 osob
- nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 10 osob atd.

Vývoj následků chodců při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci, přecházejícímu po vyznačeném přechodu je v následující tabulce. V 1. pololetí 2006 bylo usmrceno 9 chodců, těžce zraněno 86 chodců a dalších 279 bylo zraněno lehce. Následky těchto nehod jsou zatím v porovnání se stavem před úpravou vyšší.

Vývoj následků chodců

leden až červen	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
počet nehod	241	441	407	350	369	389	362

usmrceno osob	3	13	14	5	10	11	9
těžce zraněno	59	84	104	85	79	85	86
lehce zraněno	184	359	295	278	302	299	279
nezraněno	5	7	8	4	6	10	4

Místa nehod

Z celkového počtu připadá na obce:

- 74,3% nehod
- 39,7% usmrcených osob
- 52,2% těžce zraněných osob
- 60,2% lehce zraněných osob
- 60,9% odhadu hmotných škod
- 74,6% nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

V tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku. Index -rok 2005=100%.

Místo nehody období leden až červen 2006	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	76 106	172	1 010	6 914	3 038,15
Index rok 2005=100%	106,8	96,6	94,1	87,7	105,3
MIMO OBEC	26275	261	924	4574	1 954,26
Index rok 2005=100%	103,7	90,0	99,4	89,2	108,4
z toho DÁLNIČE	2 586	9	48	244	336,67
Index rok 2005=100%	108,2	64,3	76,2	91,4	112,6

V obci – *je vyšší:* počet nehod o 4 867, a odhad hmotných škod (o 153,9 mil. Kč);
je nižší: počet usmrcených o 6 osob, počet těžce zraněných o 63 osob a počet lehce zraněných o 967 osob;

Mimo obec- *je vyšší:* počet nehod o 949, a odhad hmotných škod (o 151,5 mil. Kč);
je nižší: počet usmrcených o 29 osob, počet těžce zraněných o 6 osob a počet lehce zraněných o 556 osob;

Na dálnici- *je vyšší:* počet nehod o 196 a odhad hmotných škod (o 37,7 mil. Kč);
je nižší: počet usmrcených o 5 osob, počet těžce zraněných o 15 osob a počet lehce zraněných o 23 osob.

Druh komunikace

V průběhu prvního pololetí 2006 se nejvíce nehod stalo na místních komunikacích a na vybraných komunikacích velkých měst. Více nehod zaznamenáváme na všech druzích komunikací a největší relativní zvýšení zaznamenáváme na vybraných komunikacích velkých měst (o 10,3%) a na místních komunikacích (o 9,4%). Na dálnicích bylo o 8,2% nehod více.

V následující tabulce je uvedeno porovnání (se stejným obdobím předchozího roku) počtu nehod a počtu usmrcených osob v členění podle druhu komunikace.

druh komunikace období leden až červen 2006	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
Dálnice	2 586	196	9	-5
Silnice I.třídy	16 737	381	180	6
Silnice II.třídy	13 971	137	82	-20
Silnice III.třídy	11 200	638	75	-5
Komunikace sledovaná	19 694	1 836	43	-7
Komunikace místní	27 685	2 389	35	-3
Účelová komunikace	10 508	239	9	-1

Nejvíce usmrcených bylo na silnicích I., II. a III. třídy. Oproti loňskému pololetí je počet usmrcených vyšší jen na silnicích I. třídy (o 3,4%). Největší relativní snížení zaznamenáváme na dálnicích (o 35,7%).

Z porovnání závažnosti nehod, vyjádřené počtem usmrcených připadajících na 1000 nehod vyplývá, že nejhorší hodnota tohoto ukazatele je na silnicích I. třídy, kde na 1000 nehod připadá 10,8 usmrcených, na silnicích III. třídy – 6,7 usmrcených, na silnicích II. třídy má tento ukazatel hodnotu – 5,9 usmrcených atd.

Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu

Pod vlivem alkoholu bylo účastníky provozu na pozemních komunikacích zaviněno celkem 3 281 nehod (tj. 3,4% z celkového počtu), při kterých bylo 22 osob usmrceno a 1 327 zraněno. Oproti loňskému období je počet nehod nižší o 551 (tj. o 14,4%), počet **usmrcených je vyšší o 2 osoby** (tj. o 10%) a počet zraněných je nižší o 276 osob (tj. o 17,2%). Situace v jednotlivých krajích je uvedena v následující tabulce.

K r a j leden až červen 2006	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	291	1,5	1	3,0
STŘEDOČESKÝ	452	3,6	4	5,0
JIHOČESKÝ	268	4,1	1	2,6
ZÁPADOČESKÝ	353	4,2	1	2,9
SEVEROČESKÝ	412	3,9	1	1,9
VÝCHODOČESKÝ	388	3,7	7	10,1
JIHOMORAVSKÝ	550	3,8	3	4,8
SEVEROMORAVSKÝ	567	3,7	4	6,3
Česká republika	3 281	3,4	22	5,1

Nejvíce usmrcených při těchto nehodách bylo na území Východočeského kraje, kde je také nejvyšší podíl usmrcených osob připadajících na tyto nehody.

Řidiči osobních automobilů zavinili 2 683 těchto nehod (- 468 nehod), cyklisté – 219 nehod (- 13 nehod), řidiči nákladních automobilů – 205 nehod (- 41 nehod), chodci – 66 nehod (-17 nehod), řidiči motocyklů – 45 nehod (- 12 nehod), řidiči malých motocyklů – 26 nehod atd. Přitom nejvyšší podíl těchto nehod byl u cyklistů a u řidičů malých motocyklů - 22,3%, resp. 16,1%.

V noční době se stalo 1 509 těchto nehod, tj. 7,7% z celkového počtu nočních nehod; v denní části dne se stalo 1 772 těchto nehod, tj. „jen“ 2,1% z celkového počtu denních nehod.

Nehody v krajích

Podíl jednotlivých krajů na nehodovosti v ČR a porovnání s loňským obdobím je v následující tabulce. Nejvíce nehod – 19 579, bylo policií zaregistrováno na území hl.m. Prahy a nejméně pak na území Jihočeského kraje – 6 927 nehod.

PODÍL KRAJŮ NA NEHODOVOSTI

K r a j období leden až červen 2006	Počet nehod	Index	Počet usmrčených	Index	Rozdíl usmrčených
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	19 579	122,4	33	94,3	-2
STŘEDOČESKÝ	13 374	104,1	80	94,1	-5
JIHOČESKÝ	6 927	99,9	38	73,1	-14
ZÁPADOČESKÝ	8 911	100,4	35	89,7	-4
SEVEROČESKÝ	11 139	103,8	53	115,2	7
VÝCHODOČESKÝ	10 915	103,8	69	135,3	18
JIHOMORAVSKÝ	15 330	100,8	62	63,3	-36
SEVEROMORAVSKÝ	16 206	104,9	63	101,6	1

Celkový počet nehod byl nižší pouze na území Jihočeského kraje (o 7 nehod). Největší absolutní i relativní zvýšení registrujeme na území hl.m. Prahy (o 3 579 nehod) a Severomoravského kraje (o 750 nehod).

Počet usmrčených byl vyšší na území Severočeského, Východočeského a Severomoravského kraje. Největší absolutní nárůst byl na území Východočeského kraje. Nejvíce usmrčených bylo na území Středočeského kraje.

Nejvíce závažné byly nehody na území Východočeského, Středočeského a Jihočeského kraje, kde na 1000 nehod připadalo 6,3, resp. 6,0, resp. 5,5 usmrčené osoby. Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla na území hl.m. Prahy a Severomoravského kraje – 1,7, resp. 3,9 usmrčených osob připadajících na 1 000 nehod; průměr ČR je 4,23; tj. o 0,62 bodu méně, než ve stejném období roku 2005.

Časové údaje o nehodách

Z tabulky na další straně je zřejmé, že na pátky připadá stále nejvyšší počet nehod, v pořadí četnosti následují středy a čtvrtky atd. Oproti roku 2005 ubylo pouze sobotních nehod a naopak největší relativní zvýšení registrujeme u úterních a pátečních nehod – o 12,7%, resp. o 12,2%).

Den v týdnu období leden až červen 2006	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených
Pondělí	15 812	64	48	-18

Úterý	15 973	1800	56	7
Středa	16 480	939	65	12
Čtvrtek	16 186	842	57	-5
Pátek	18 418	2 001	79	-9
Sobota	10 720	-277	75	-6
Neděle	8 792	447	53	-16

Nejvíce usmrcených připadá na páteční a sobotní nehody, kdy bylo usmrceno 79, resp. 75 osob. Počet usmrcených osob byl vyšší u úterních (o 14,3%) a středečních (o 22,6%) nehod.

Nejvyšší závažnost nehod (tj. počet usmrcených osob připadajících na 1 000 nehod) zaznamenáváme u sobotních nehod, kde tento ukazatel má hodnotu 7,0 (tj. o 0,4 bodu méně, než v předchozím roce) a vysokou hodnotu tohoto ukazatele zaznamenáváme i u nedělních nehod – 6,0 usmrcených na 1 000 nehod (tj. o 2,2 bodu méně). Nejnížší hodnota připadá na pondělní nehody – 3,0 usmrcené osoby na 1 000 nehod.

Zatím ve všech měsících letošního roku šetřila Policie více nehod než v roce 2005. Nejvíce nehod bylo v červnu a v březnu a více jak 17 000 nehod bylo i v lednu (viz též příložený graf). V měsíci červnu Policie šetřila 17 860 nehod.

Nejvíce usmrcených bylo při červnových nehodách – 90 osob, tj. nejnížší počet od roku 1990. Při květnových zahynulo 85 osob, při dubnových zahynulo 71 osob, při březnových zahynulo 66 osob, při lednových 64 a při únorových 57 osob. Lednový, květnový, ale hlavně červnový počet usmrcených je nižší a to o 15, resp. o 4 osoby, resp. o 28 osob (oproti roku 2005). Únorový, březnový a dubnový počet usmrcených osob je mírně vyšší.

Zatím nejvyšší závažnost zaznamenáváme u květnových a červnových nehod, kde dosáhla shodné hodnoty 5,0 usmrcených osob připadajících na 1 000 nehod (oproti průměru ČR – 4,23).

V příloženém grafu „Porovnání vývoje počtu usmrcených osob oproti mezním hodnotám“ je znázorněn aktuální počet usmrcených osob v jednotlivých měsících letošního roku ve vztahu k minimálním a maximálním hodnotám v období 1990 až 2005. Z grafu mimo jiné vyplývá, že **počty usmrcených osob v měsících letošního roku patří k nejnižším za posledních 17 let a** od minimální hranice se „vzdalují od 1% do 27% (květen)“, ale počet usmrcených v měsíci červnu je v tomto období výrazně nejnižší.

Nejhorším dnem hodnoceného období byla středa 18. ledna, kdy policie šetřila 1075 nehod, druhým nejhorším dnem bylo úterý 7. února (1 036 nehod) a třetím nejhorším dnem byl pátek 30. června, kdy policie šetřila 1 033 nehod. Dalším dnem s více jak 1 000 nehodami byl čtvrtek 9. března (1 001 nehod). V průměru na jeden den hodnoceného období připadalo 566 nehod. Nejméně nehod policie šetřila v neděli 8. a 15. ledna (243, resp. 251 nehod).

Nejtragičtějším dnem hodnoceného období byl pátek 19. května a sobota 24. června, kdy při nehodách shodně zahynulo 10 lidí. Dalšími tragickými dny byly:

pátek 16.6 zahynulo 8 osob

sobota	25.2	zahynulo	8	osob
pátek	23.6	zahynulo	7	osob
středa	19.4	zahynulo	7	osob
středa	8.2	zahynulo	6	osob
pátek	9.6	zahynulo	6	osob
neděle	12.3	zahynulo	6	osob
sobota	15.4	zahynulo	6	osob
neděle	18.6	zahynulo	6	osob atd.

V dalších 12 dnech zahynulo 5 osob. V průměru na jeden den hodnoceného období připadá 2,39 usmrcené osoby, tj. o 0,19 osoby méně než ve stejném období loňského roku. V tomto období bylo 25 dní, kdy si nehody nevyžádaly lidskou oběť a z dnů v týdnu je nejvíce frekventována neděle a pondělí (shodně 6x).

Souhrnné následky podle jednotlivých kategorií

Z celkového počtu 433 lidí, kteří přišli o život při 102 381 nehodách v provozu na pozemních komunikacích v období 1.pololetí 2006 bylo:

176	řidičů osobních automobilů
85	spolujezdci v osobním automobilu
68	chodců
40	cyklistů
38	řidičů motocyklů
13	řidičů nákladních automobilů
4	spolujezdci v nákladních automobilech
4	spolujezdci na motocyklu
2	řidiči autobusu
1	řidič traktoru
1	spolujezdec na malém motocyklu
1	řidič pojízdného pracovního stroje

Z celkového počtu 433 osob usmrcených při nehodách v silničním provozu bylo **15 dětí, tj. o 7 usmrcených dětí méně**, než v 1. pololetí 2005. Z tohoto počtu byly 4 děti-chodci (o 2 děti méně), 5 dětí (chlapců) - cyklistů (o tři děti více), 6 dětských spolujezdci (o 8 usmrcených dětí méně), z toho bylo 5 dětí v osobních automobilech a 1 dítě jako spolujezdec na motocyklu.

Nejvíce usmrcených bylo v kategorii 25 až 34 let (zahynulo 95 osob), v kategorii nad 64 let zahynulo 69 osob, v kategorii 35 až 44 let zahynulo 65 osob, v kategorii 55 až 64 let zahynulo 55 osob atd. Více usmrcených bylo v kategorii 18 až 20 let a v kategorii 35 až 44 let (shodně o 5 osob), v kategorii nad 64 let je zvýšení o 3 osoby atd.

V porovnání se stejným obdobím roku 2005 jsme zaznamenali nárůst počtu usmrcených zejména v kategorii:

- řidič osobního automobilu o 10 osob
- spolujezdec v osobním automobilu o 3 osoby

- cyklista o 4 osoby
- řidič autobusu o 2 osoby.

O jednu osobu byl vyšší počet usmrcených v kategorii řidič pojízdného pracovního stroje a řidič motocyklu.

Naproti tomu byl nižší počet usmrcených osob v kategorii:

- chodec o 42 osob
- spolujezdec v nákladním automobilu o 4 osoby
- řidič mopedu o 4 osoby
- spolujezdec na malém motocyklu o 2 osoby
- spolujezdec na motocyklu o 1 osobu.

V porovnání s obdobím leden až červen 2005 zaznamenáváme **nárůst počtu usmrcených u následujících kategorií viníků nehod:**

- jiné zavinění (z důvodu infarktu, nevolnosti apod.) (o 5 osob).
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů (o 4 osoby)
- u nehod zaviněných cyklisty (o 2 osoby)
- u nehod zaviněných řidiči traktorů (o 1 osobu)

Celkový vývoj následků nehod v hodnoceném období roku 2006 je zatím stále příznivý, přesto ve statistice nehod zaznamenáváme položky, kde došlo ke zvýšení počtu usmrcených osob.

Negativní trendy - v porovnání s 1. pololetím roku 2005 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod končících srážkou jedoucích vozidel (o 30 osob)
- u nehod, které se staly ve středu (o 12 osob)
- u nehod, které se staly na mokřem povrchu vozovky (o 10 osob)
- u nehod, které se staly v úterý (o 7 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 6 osob)
- u nehod v denní době za snížené viditelnosti (mlha, sněžení) (o 6 osob)
- u nehod v noční době, v místech s veřejným osvětlením (o 4 osoby)
- u nehod, které se staly na náledí (ošetřeném) (o 4 osoby)
- u nehod v denní době (za svítání, soumraku) (o 3 osoby)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (o 2 osoby)
- u nehod na železničních přejezdech (o 2 osoby) atd.

Pozitivní trendy – výrazné snížení počtu usmrcených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly na suchém povrchu vozovky (o 47 osob)
- **u nehod končících srážkou vozidla s chodcem (o 38 osob)**
- u nehod končících srážkou s pevnou překážkou (o 26 osob)
- u nehod, které se staly v denní době za dobré viditelnosti (o 23 osob)
- u nehod zaviněných řidičem osobního automobilu (o 22 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích II. třídy (o 20 osob)
- u nehod, které se staly v pondělí (o 18 osob)

- *u nehod, které se staly v noční době v místech bez veřejného osvětlení* (o 15 osob)
- *u nehod zaviněných nesprávným předjížděním* (o 11 osob)
- *u nehod zaviněných chodcem* (o 10 osob)
- *u nehod, které se staly v noční době v místech s veřejným osvětlením* (o 10 osob)
- *u nehod, které se staly v pátek* (o 9 osob)
- *u nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí jízdy* (o 9 osob)
- *u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy* (o 7 osob)
- *u nehod, které se staly na komunikační síti velkých měst* (o 7 osob)
- *u nehod končících požárem vozidla* (o 7 osob)
- *u nehod, které se staly v obci* (o 6 osob)
- *u nehod, které se staly v sobotu* (o 6 osob)
- *u nehod, které se staly na silnicích III. třídy* (o 5 osob)
- *u nehod, které se staly na dálnicích* (o 5 osob)
- *u nehod, které se staly ve čtvrtek* (o 5 osob) atd.

Závěr

Z dosavadního vývoje základních ukazatelů nehod v první polovině roku 2006 vyplývá pozitivní vývoj následků na životech a zdraví, který tak navazuje na úspěšný průběh nehodovosti v roce 2005 a v roce 2004. Ale poprvé od roku 1990 zaznamenáváme významné snížení počtu usmrcených a lehce zraněných osob ve třech letech za sebou. Počet usmrcených a těžce zraněných osob je nižší než v roce 1990 a počet lehce zraněných osob se k této hranici velmi přiblížil. V průměru na 1 den letošního 1. pololetí připadalo 2,39 usmrcených osob, v pololetí 2005 to bylo 2,59 usmrcených osob, v roce 2004 to bylo 2,83 usmrcených osob a v roce 2003 to byly dokonce 3,34 usmrcené osoby.

Naproti tomu jako nepříznivý musíme označit vývoj následků při nehodách končících vzájemnou kolizí vozidel, při nehodách ke kterým došlo na mokré vozovce a při nehodách na silnicích I. třídy.

V Praze dne 12. července 2006

Zpracoval : **plk.ing. Josef Tesařík a mjr. Petr Sobotka,** telefon: 974 834 384
Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR